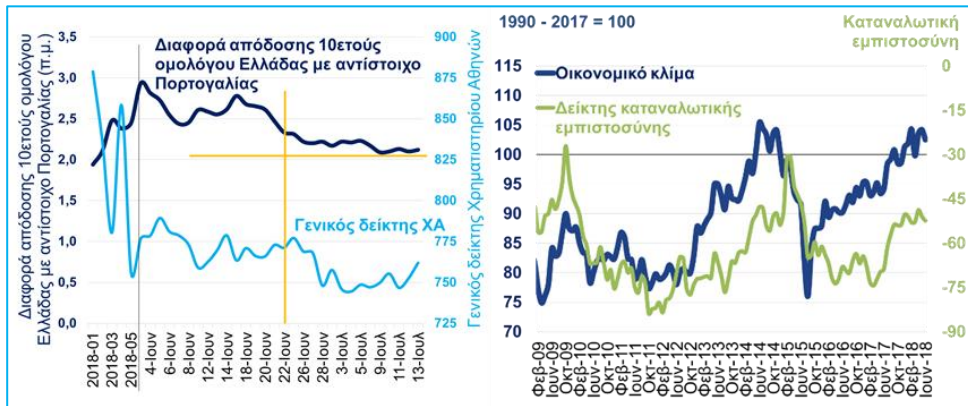

Διαφορά απόδοσης 10ετούς ομολόγου Ελλάδας με αντίστοιχο Πορτογαλίας, Δείκτης ΧΑ, Οικονομικό κλίμα, Καταναλωτική εμπιστοσύνη, (ΕΚΤ, Μάιος 2018, Bloomberg, 13/07/2018, IOBE, DG ECFIN, Ιούνιος 2018)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	4
Οικονομικό κλίμα	5
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	6
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	7
Εξαγωγές, τουρισμός	8

Οι αγορές ζητούν μεγαλύτερη αξιοπιστία στην άσκηση οικονομικής πολιτικής

Τα στοιχεία της πορείας της καταναλωτικής και της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης τους τελευταίους μήνες δεν αφήνουν περιθώρια παρερμηνειών, δείχνοντας μια κόπωση. Αλλά και η πορεία των αγορών, είτε γίνεται αναφορά στο ελληνικό χρηματιστήριο και στην αγορά κρατικών ομολόγων, είτε στις πεινχρές αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, είναι αναντίστοιχη της ολοκλήρωσης του 3^{ου} προγράμματος, και της εκ τούτου, δυνητικής πρόσβασης του δημοσίου, των επιχειρήσεων και των τραπεζών σε δανεισμό από το εξωτερικό, με καλύτερους όρους για τη χώρα μας. Ταυτόχρονα, οι αγορές αξιολογούν αρνητικά τις δηλώσεις Κερέ (ΕΚΤ) ότι, στο πλαίσιο της ενισχυμένης και μόνο εποπτείας, δεν πρόκειται να επιτραπεί η διατήρηση της κατ' εξαίρεση αποδοχής των ελληνικών ομολόγων ως ενέχυρο για την παροχή ρευστότητας στις ελληνικές τράπεζες, και, κατ' επέκταση, η ένταξη της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης. Ούτε, βεβαίως, αξιολογούν θετικά την απόφαση του Eurogroup για την αναβολή μέχρι τις αρχές Αυγούστου 2018 της εκταμίευσης της δόσης των €15 δισ., έως ότου η Ελλάδα παρουσιάσει ισοδύναμα μέτρα ύψους €28 εκατ. για να αναπληρωθεί απώλεια εσόδων από τη μονομερή απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης να διατηρήσει μέχρι τέλος του 2018 το μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στα νησιά που επιβαρύνονται από προσφυγικές ροές, κατά παρέκκλιση των συμφωνηθέντων. Όλα τα ανωτέρω συνηγορούν στο ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στο χειρισμό των συμφωνηθέντων από την ελληνική πλευρά. Διαφορετικά, και σε συνδυασμό με την επερχόμενη πολιτική πόλωση και τις πιθανές ασυνέχειες στην άσκηση οικονομικής πολιτικής, οι προοπτικές για μια αναπτυξιακή πορεία διαρκείας θα αποδειχθούν μάλλον περιορισμένες.

Η πραγματικότητα αυτή αποτυπώνεται στα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, καθώς μετά τη συμφωνία για την 4^η και τελευταία αξιολόγηση του προγράμματος προσαρμογής, η αγορά δείχνει να κρατά στάση αναμονής, με τον δείκτη οικονομικού κλίματος να υποχωρεί ελαφρά τον Ιούνιο του 2018. Την ίδια ώρα, ο προβληματισμός των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας μεγαλώνει, κρατώντας τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Θετικές, ωστόσο, εξακολουθούν να είναι οι προσδοκίες στη μεταποίηση αναφορικά με την παραγωγή, τις νέες παραγγελίες -ιδίως από το εξωτερικό- και την απασχόληση, όπως επίσης και στις υπηρεσίες, την ώρα, όμως, που ο ρυθμός αύξησης των λιανικών πωλήσεων επιβραδύνεται.

Πιο αναλυτικά:

- Το οικονομικό κλίμα διαμορφώθηκε στις 102,5 μονάδες τον Ιούνιο του 2018, από 104,2 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, καταγράφοντας μικρή επιδείνωση, έπειτα από άνοδο τους δύο προηγούμενους μήνες. Η μεταβολή αυτή ήταν αποτέλεσμα κυρίως της κάμψης των προσδοκιών στις κατασκευές και το λιανικό εμπόριο, ενώ στη βιομηχανία το κλίμα παρέμεινε αμετάβλητο σε ικανοποιητικό επίπεδο.
- Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχώρησε εκ νέου τον Ιούνιο του 2018 (στις -52,4 μονάδες, από -51 τον προηγούμενο μήνα), με την τάση βελτίωσης

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr

T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr

T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας

Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Τα στοιχεία της πορείας της καταναλωτικής και της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης τους τελευταίους μήνες δεν αφήνουν περιθώρια παρερμηνειών, δείχνοντας μια κόπωση. Αλλά και η πορεία των αγορών, είτε γίνεται αναφορά στο ελληνικό χρηματιστήριο και στην αγορά κρατικών ομολόγων, είτε στις πενιχρές αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, είναι αναντίστοιχη της ολοκλήρωσης του 3^{ου} προγράμματος, και της εκ τούτου, δυνητικής πρόσβασης του δημοσίου, των επιχειρήσεων και των τραπεζών σε δανεισμό από το εξωτερικό, με καλύτερους όρους για τη χώρα μας.

των προσδοκιών των νοικοκυριών, που σημειώθηκε κυρίως κατά το 2^ο εξάμηνο του 2017 και τους πρώτους μήνες του 2018, να εμφανίζει κάμψη. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στον αυξανόμενο προβληματισμό των νοικοκυριών για τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας, ενώ και οι εκτιμήσεις τους για την πορεία της ανεργίας επιδεινώθηκαν. Την ίδια ώρα, τα στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό το 2017, αν και παρουσίασαν οριακή βελτίωση (34,8% έναντι 35,6% το 2016), είναι απογοητευτικά, καθώς το ποσοστό των νοικοκυριών που ζουν με σημαντική υλική στέρηση (21,1%) εξακολουθεί να είναι από τα υψηλότερα στην ΕΕ-28.

Πάντως, πέρα από την ελαφρά υποχώρηση του οικονομικού κλίματος, οι επιδόσεις της οικονομίας παραμένουν γενικά θετικές. Πιο συγκεκριμένα:

- **Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών παρέμεινε σε θετικό έδαφος τον Μάιο του 2018** (+1,8% και +2,2% το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018, επιπλέον αύξησης +3,6% το αντίστοιχο διάστημα το 2017), ενώ μέχρι και τον Ιούνιο του 2018 οι προσδοκίες στη μεταποίηση αναφορικά με την παραγωγή, τις νέες παραγγελίες -ιδίως από το εξωτερικό- και την απασχόληση, εξακολουθούν να είναι θετικές, σύμφωνα με τα στοιχεία του Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών στη μεταποίηση (PMI), ο οποίος διαμορφώθηκε στις 53,5 μονάδες (από 54,2 τον προηγούμενο μήνα και 50,5 τον Ιούνιο του 2017), παραμένοντας για 13^ο συνεχόμενο μήνα σε επίπεδο πάνω από τις 50 μονάδες (όριο μηδενικής ανάπτυξης). **Ανοδικά, επίσης, συνέχισαν να κινούνται οι πωλήσεις στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Απρίλιο του 2018** (+7,6% και +5,5% το διάστημα Ιαν – Απρ 2018), κυρίως λόγω των πωλήσεων στο εξωτερικό (+11,7% τον Απρίλιο και +8,9% το διάστημα Ιαν – Απρ 2018).
- **Η ανοδική πορεία των εξαγωγών αγαθών εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων συνεχίζεται με δυναμικό ρυθμό**, καθώς τον Μάιο του 2018 αυξήθηκαν για 13ο συνεχόμενο μήνα (+8,6% σε αξία και +7,6% σε όγκο), ενώ κατά το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018 ανήλθαν σε €8,9 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση +12,6% σε αξία και +11,6% σε όγκο.
- **Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,3% τον Απρίλιο του 2018, επιπλέον αύξησης +1,9% τον Απρίλιο του 2017, με τον ρυθμό ανόδου να παρουσιάζει, ωστόσο, μικρή επιβράδυνση συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα**, όταν είχε ενισχυθεί κατά +2,8%. Σημειώνεται ότι οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο κινήθηκαν ανοδικά κατά τους 4 πρώτους μήνες του 2018, ιδίως τον Απρίλιο, ενώ τον Μάιο και τον Ιούνιο υποχώρησαν, με τις θετικές εκτιμήσεις ωστόσο να εξακολουθούν να υπερβαίνουν τις αρνητικές. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ενισχύθηκε κατά +1,2%, επιπλέον αύξησης +2,3% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, κυρίως λόγω των σημαντικών αυξήσεων που καταγράφονται στα καταστήματα επίπλων και ειδών οικιακού εξοπλισμού (+8,4%, επιπλέον αύξησης +2,1% το διάστημα Ιαν – Απρ 2017) και στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (+3,1%, επιπλέον αύξησης +3% το διάστημα Ιαν – Απρ 2017).
- **Η κάμψη που σημειώθηκε στον κατασκευαστικό κλάδο το 2017 (-14,6%), η οποία σχετίζεται με την ολοκλήρωση ορισμένων μεγάλων έργων οδικών αξόνων, περιορίστηκε στο -0,6% το 1^ο τρίμηνο του 2018** (έναντι αύξησης +13,9% το 1ο τρίμηνο του 2017). Η μεταβολή αυτή οφείλεται στην πτώση της παραγωγής σε έργα υποδομών κατά -24,5% (έναντι αύξησης +31,3% το 1^ο τρίμηνο του 2017), ενώ αντίθετα η παραγωγή στις κατασκευές κτιρίων σημείωσε άνοδο +35,6% (έναντι μείωσης -5,1% το 1^ο τρίμηνο του 2017).
- **Η άνοδος του δείκτη παραγωγής στις κατασκευές κτιρίων αποτυπώνεται και στην ανάκαμψη που εμφανίζει ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας** (+10,3% το διάστημα Ιαν – Απρ 2018) και ενδεχομένως σχετίζεται με το αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον στο χώρο του real estate, του τουρισμού και της παραθεριστικής κατοικίας. Σημειώνεται, πάντως, ότι οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις κατασκευές εξακολουθούν να βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο, χωρίς να διαμορφώνουν ακόμα μία σαφή τάση βελτίωσης.
- **Θετική, επίσης, μεταβολή σημείωσε ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών το 1^ο τρίμηνο του 2018**, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να εμφανίζονται στις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση (+24,7%, επιπλέον αύξησης +7% το 2017 συνολικά), στην παροχή συμβουλών διαχείρισης (+7,8% επιπλέον αύξησης +3,1% το 2017) και στην πληροφορική (+4,9%, επιπλέον αύξησης +3,1% το 2017). Επιπρόσθετα, η άνοδος του τουρισμού (αύξηση +11,5% των αφίξεων και +7,4% των εισπράξεων κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018), σε συνδυασμό με τις θετικές επιχειρηματικές προσδοκίες στις υπηρεσίες, αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση του κύκλου εργασιών το επόμενο διάστημα.

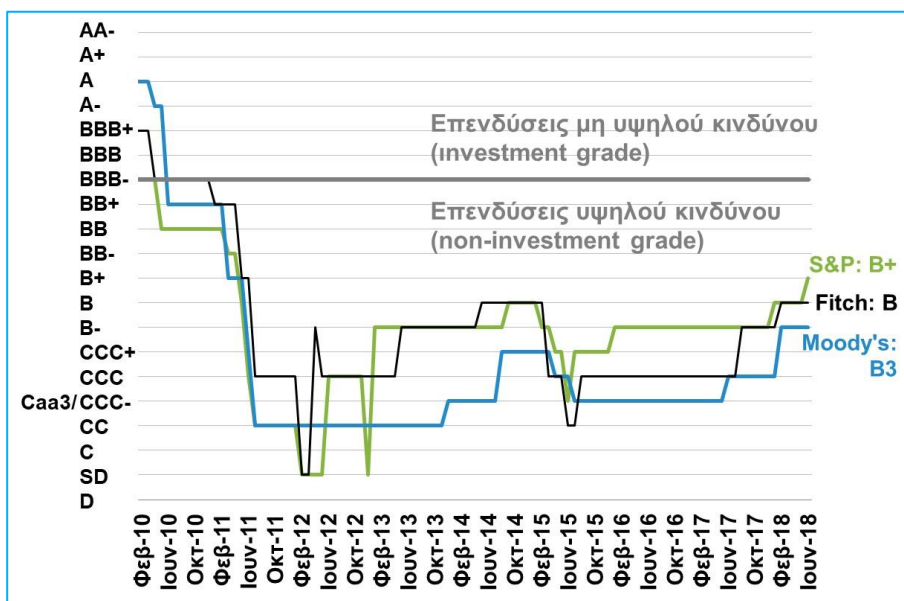

Αναδεικνύεται για ακόμα μία φορά η ανάγκη διασφάλισης ενός σταθερού φιλοεπενδυτικού περιβάλλοντος, χωρίς οπισθοδρόμηση στο πρόγραμμα των μεταρρυθμίσεων. Η συμφωνία του Eurogroup της 21ης Ιουνίου 2018 από μόνη της δεν αρκεί για την στροφή της οικονομίας προς δυναμική ανάπτυξη. Αυτό είναι δική μας ευθύνη ως κοινωνία, με την πολιτεία, την επιχειρηματική κοινότητα και τους εργαζόμενους, στο μέτρο που τους αναλογεί, να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση.

- Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 20,2% τον Απρίλιο του 2018, οριακά υψηλότερο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα (20,1%), αλλά αρκετά χαμηλότερο σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2017 (21,7%). Ωστόσο, οι κενές θέσεις μειώθηκαν κατά το 1^ο τρίμηνο του 2018 (14,4 χιλ. έναντι 18,7 χιλ. το 1^ο τρίμηνο του 2017), καταδεικνύοντας πιθανή επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης της ανεργίας, αν και η τάση αυτή αναμένεται να αντιστραφεί το 2^ο και 3^ο τρίμηνο. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ, **συνεχίζεται και τον Ιούνιο του 2018 η θετική πορεία της αγοράς εργασίας**, με την αποδυνάμωση των καθαρών προσλήψεων (+33,6 χιλ. έναντι +40,6 χιλ. τον Ιούνιο του 2017) να προκύπτει κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των προσλήψεων σε κλάδους του τουρισμού κατά τους προηγούμενους μήνες. Έτσι, **συνολικά κατά το 1^ο εξάμηνο του 2018 οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 298,2 χιλ. (έναντι 255,9 χιλ. το 1^ο εξάμηνο του 2017), παρουσιάζοντας την καλύτερη επίδοση από το 2011 που υπάρχουν στοιχεία.** Ταυτόχρονα, τον Μάιο του 2018 ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων μειώθηκε κατά -50,9 χιλ. σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και κατά -2,0 χιλ. σε σύγκριση με τον Μάιο του 2017, αν και οι μακροχρόνια άνεργοι δεν μεταβλήθηκαν ουσιαστικά (529,5 χιλ. σε σύνολο 911,6 χιλ. εγγεγραμμένων ανέργων).
- **Οι καταθέσεις των νοικοκυριών αυξήθηκαν για 4^ο συνεχόμενο μήνα τον Μάιο του 2018 (+€339 εκατ.), ενισχύοντας τα σημάδια σταθεροποίησης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ενώ από τον Ιούλιο του 2015, όταν επιβλήθηκαν τα capital controls, η σωρευτική μεταβολή τους είναι θετική κατά +€5 δισ. περίπου. Αντίθετα, η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις παρέμεινε αρνητική (-1,9%), χωρίς ακόμα να έχει διαμορφωθεί μία σταθερή θετική τάση, ενώ και τα δάνεια προς τα νοικοκυριά συνέχισαν να μειώνονται (-3% τα στεγαστικά και -0,6% τα καταναλωτικά).**

Η εικόνα ανάκαμψης που συνθέτουν τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα στοιχεία, δεν παρουσιάζει τον απαιτούμενο δυναμισμό για την είσοδο της οικονομίας σε μία σταθερή τροχιά αύξησης των εισοδημάτων και της απασχόλησης, μετά από μια 10ετία σημαντικών απωλειών στο ΑΕΠ. Επιπλέον, η ανακοπή της βελτίωσης του κλίματος στη βιομηχανία σε ευρωπαϊκό και σε διεθνές επίπεδο, σε συνδυασμό με τις αναταράξεις στο παγκόσμιο εμπόριο λόγω των τάσεων προστατευτισμού που αναπτύσσονται, ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την μεταποιητική παραγωγή και τις εξαγωγές το επόμενο διάστημα. Στη βάση αυτών των εξελίξεων, **αναδεικνύεται για ακόμα μία φορά η ανάγκη διασφάλισης ενός σταθερού φιλοεπενδυτικού περιβάλλοντος, χωρίς οπισθοδρόμηση στο πρόγραμμα των μεταρρυθμίσεων.** Η συμφωνία του Eurogroup της 21ης Ιουνίου 2018 από μόνη της δεν αρκεί για την στροφή της οικονομίας προς δυναμική ανάπτυξη. Αυτό είναι δική μας ευθύνη ως κοινωνία, με την πολιτεία, την επιχειρηματική κοινότητα και τους εργαζόμενους, στο μέτρο που τους αναλογεί, να συμβάλουν με όλες τους τις δυνάμεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Αξιολόγηση Ελλάδας από τους οίκους Moody's, S&P και Fitch
(Moody's, S&P και Fitch, Ιουν. 2018)

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2016	2017	2018	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Μάιος	Ιούνιος
Οικονομικό κλίμα	91,8	96,8	104,2	102,5
Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-68,0	-63,0	-51,0	-52,4
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	72%	67%	58%	61%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	79%	74%	61%	66%
% που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	77%	68%	52%	55%
% που θεωρεί απίθανο να αποταμειύσει	90%	91%	89%	89%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2016	2017	2018	Περίοδος
Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	-23.000	105.500	600	Ιαν – Απρ
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	8.900	46.500	-40.700	Απρ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	-37.129	-80.235	-75.280	Ιαν – Μάι
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	-29.923	-34.976	-32.669	Μάιος
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	234.664	255.903	298.171	Ιαν – Ιουν
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	33.608	40.599	33.620	Ιουν
Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,5%	21,7%	20,2%	Απρ
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	24,0%	22,4%	20,4%	Ιαν – Απρ
Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	1,6%	-0,4%	5,0%	Α' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. Διόρθωση, %Δ)	2,5%	-0,4%	...	Ιαν – Δεκ
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-0,7%	1,0%	1,0%	Ιουν
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-0,9%	1,3%	0,2%	Ιαν – Ιουν

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	Α' τρίμηνο		
			2016	2017	2018
ΑΕΠ	-0,2%	1,4%	-0,4%	0,3%	2,3%
Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,6%	0,3%	3,1%	-2,0%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,1%	-1,4%	0,7%	-0,4%
Δημόσια κατανάλωση	-1,5%	-1,1%	-1,4%	-3,5%	0,3%
Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	7,4%	15,7%	15,0%	29,3%	-12,1%
Επενδύσεις σε πάγια	1,6%	9,6%	-9,6%	17,0%	-10,4%
Κατοικίες	-12,6%	-8,8%	-16,4%	-11,3%	10,7%
Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	26,3%	-5,4%	27,7%	-1,7%	3,9%
Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα)	-10,7%	5,2%	-10,8%	-2,5%	18,6%
Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα)	-8,7%	83,2%	-48,2%	213,1%	-54,8%
Καθαρές εξαγωγές					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	6,8%	-9,5%	5,2%	7,6%
Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,5%	2,9%	3,0%	10,5%
Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	8,3%	-21,2%	8,3%	3,8%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	7,2%	-9,4%	11,2%	-2,8%
Εισαγωγές αγαθών	2,9%	6,4%	-2,9%	11,7%	-6,1%
Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	10,8%	-32,1%	11,5%	13,0%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

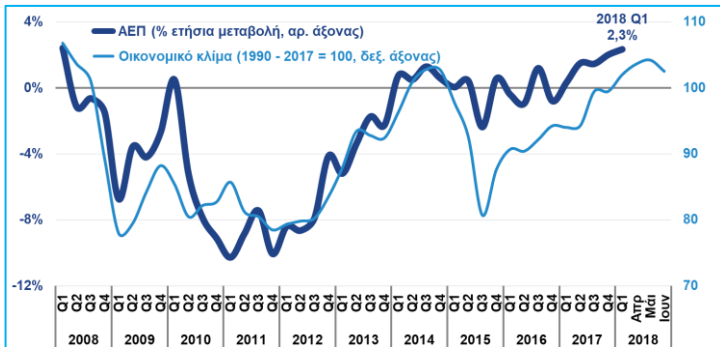
	2016 (σύνολο έτους)	2017 (σύνολο έτους)	2018	Περίοδος	2018	Περίοδος
Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,5%	0,2%	Ιαν – Μάι	1,0%	Μάιος
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	3,1%	2,2%	Ιαν – Μάι	1,8%	Μάιος
Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-14,6%	...	...	-0,6%	Α' 3μηνο
Κτίρια	18,1%	-10,2%	...	...	35,6%	Α' 3μηνο
Υποδομές	26,8%	-18,0%	...	...	-24,5%	Α' 3μηνο
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	19,4%	10,3%	Ιαν - Απρ	38,4%	Απρ
Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,3%	0,8%	Ιαν – Απρ	1,3%	Απρ
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,3%	1,2%	Ιαν – Απρ	1,3%	Απρ
Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	28,8%	Ιαν – Ιουν	28,4%	Ιουν
Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-10,7%	-0,1%	2,7%	Ιαν – Μάι	-11,1%	Μάιος
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,1%	7,2%	12,6%	Ιαν – Μάι	8,6%	Μάιος
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	5,1%	3,7%	11,6%	Ιαν – Μάι	7,6%	Μάιος
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	5,9%	7,6%	6,8%	Ιαν – Μάι	2,9%	Μάιος
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,0%	7,9%	7,3%	Ιαν – Μάι	2,3%	Μάιος
Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,8%	7,4%	Ιαν – Απρ	1,0%	Απρ
Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	16,9%	10,1%	Ιαν – Απρ	14,4%	Απρ
Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	4,4%	13,8%	-2,4%	Ιαν – Απρ	1,5%	Απρ
Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	9,7%	11,5%	Ιαν – Απρ	9,6%	Απρ

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤtE, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, EE

Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

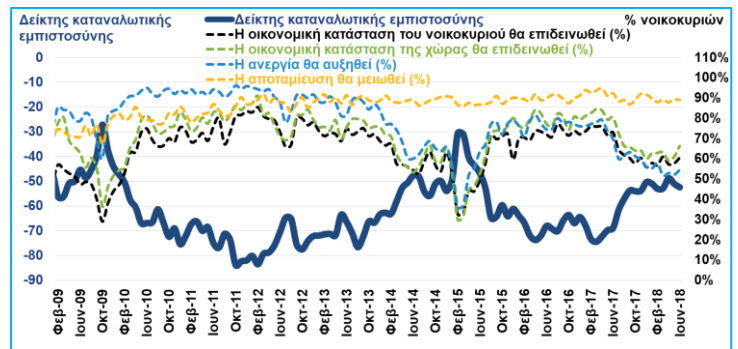
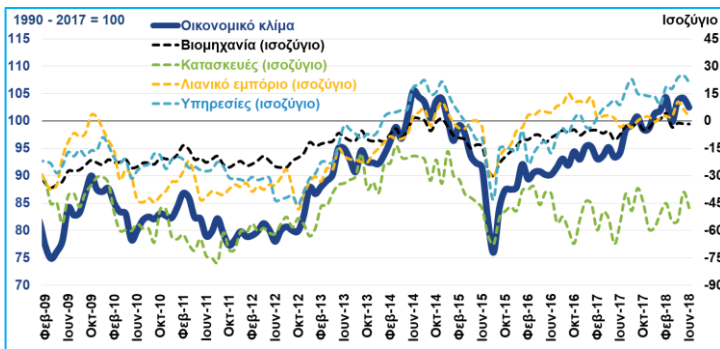
(ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Ιουν. 2018)

Το ΑΕΠ αυξήθηκε το 1ο τρίμηνο του 2018 κατά +2,3%, ως αποτέλεσμα κυρίως της ανόδου των εξαγωγών αγαθών (+10,5%) και υπηρεσιών (+3,8%), αλλά και των επενδύσεων. Οι επενδύσεις (μαζί με τη μεταβολή αποθεμάτων) κατέγραψαν μείωση -12,1% (σε πάγια κατά -10,4%), που οφείλεται, όμως, σε τεράστια πτώση των εισαγωγών πλοίων.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Ιουν. 2018)

Παρά την αύξηση της απασχόλησης κατά +1,7% και των αμοιβών μισθωτών κατά +0,8%, η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά -0,4%, λόγω γενικότερης συμπίεσης του διαθέσιμου εισοδήματος στην οικονομία, που οφείλεται και στην υπερφορολόγηση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

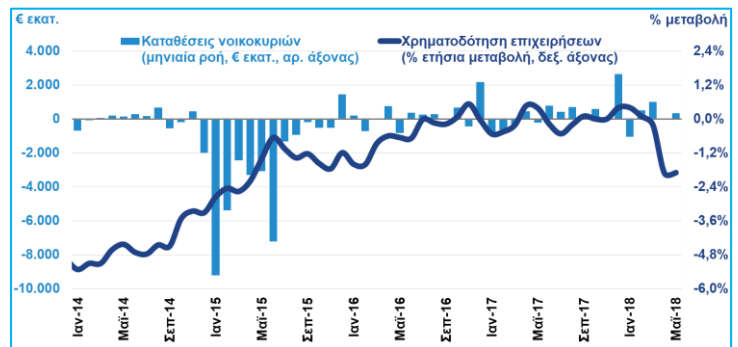
(IOBE-DG ECFIN, Ιουν. 2018)

Το οικονομικό κλίμα υποχώρησε στις 102,5 μονάδες τον Ιούνιο του 2018 (από 104,2 μονάδες τον προηγούμενο μήνα), κυρίως λόγω της κάμψης των προσδοκιών στις κατασκευές και το λιανικό εμπόριο, ενώ στη βιομηχανία το κλίμα παρέμεινε αμετάβλητο σε ικανοποιητικό επίπεδο.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Ιουν. 2018)

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχώρησε εκ νέου τον Ιούνιο του 2018 (στις -52,4 μονάδες, από -51 τον προηγούμενο μήνα), με την τάση βελτίωσης των προσδοκιών των νοικοκυριών, που σημειώθηκε κυρίως κατά το 2^ο εξάμηνο του 2017 και τους πρώτους μήνες του 2018, να εμφανίζει κάμψη.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Ιουν. 2018)

Παρά τη μικρή υποχώρηση τον Ιούνιο 2018 (στις 53,5 μονάδες από 54,2 τον Μάιο 2018), ο δείκτης PMI παρέμεινε για 13^ο μήνα πάνω από το επίπεδο των 50 μονάδων (όριο μηδενικής μεταβολής), καθώς οι προσδοκίες στη μεταποίηση αναφορικά με την παραγωγή, τις νέες παραγγελίες -ιδίως από το εξωτερικό- και την απασχόληση, εξακολουθούν να είναι θετικές.

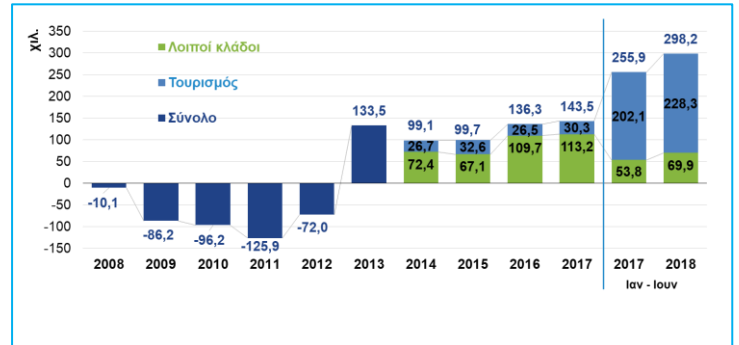
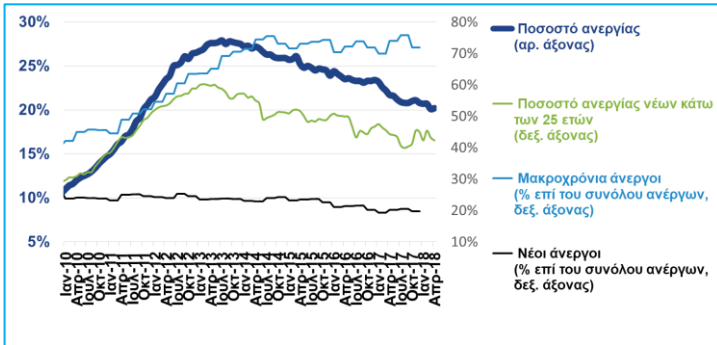
ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

(Τράπεζα της Ελλάδος, Μάιος 2018)

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών αυξήθηκαν για 4ο συνεχόμενο μήνα τον Μάιο του 2018 (+€339 εκατ.), ενισχύοντας τα σημάδια σταθεροποίησης στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Αντίθετα, η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις παρέμεινε αρνητική (-1,9%).

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

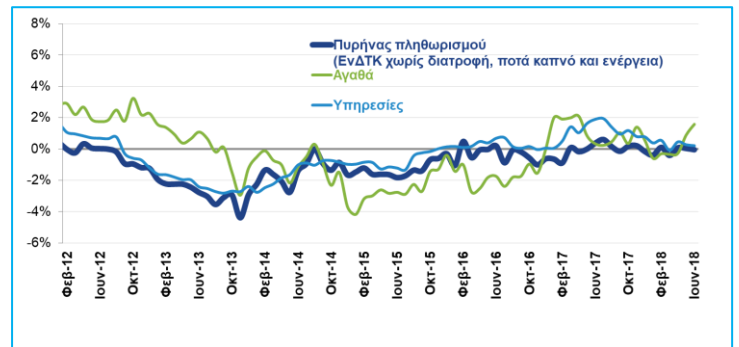
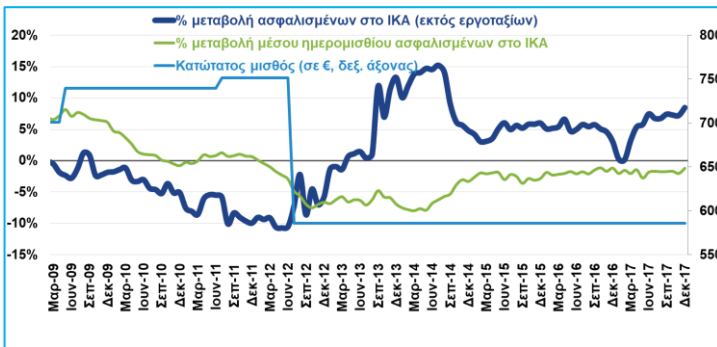

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)
(ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 20,2% τον Απρίλιο του 2018, οριακά υψηλότερο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα (20,1%), αλλά αρκετά χαμηλότερο σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2017 (21,7%). Ωστόσο, οι κενές θέσεις μειώθηκαν κατά το 1ο τρίμηνο του 2018 (14,4 χιλ. έναντι 18,7 χιλ. το 1ο τρίμηνο του 2017), καταδεικνύοντας πιθανή επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης της ανεργίας.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΕΡΓΑΝΗ, Ιουν. 2018)

Η θετική πορεία της αγοράς εργασίας, σε όρους καθαρών προσλήψεων, συνεχίζεται και τον Ιούνιο του 2018, με τη σχετική αποδυνάμωση (+33,6 χιλ. έναντι +40,6 χιλ. τον Ιούνιο του 2017) να προκύπτει κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των προσλήψεων σε κλάδους του τουρισμού κατά τους προηγούμενους μήνες.

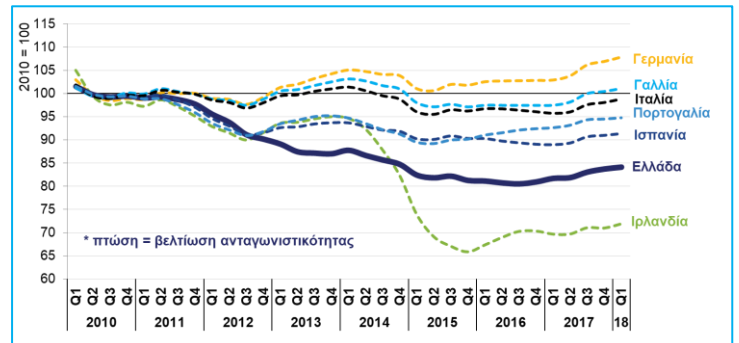
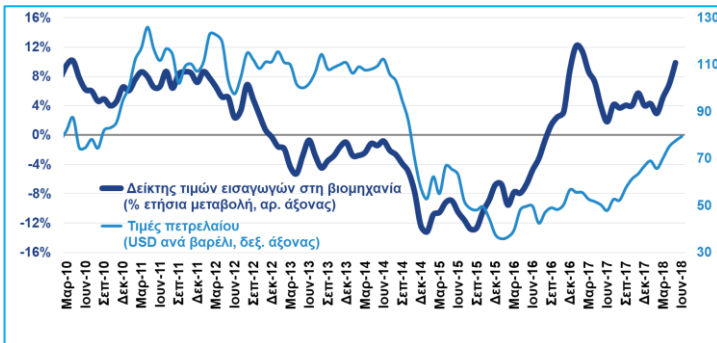

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Δεκ. 2017)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αυξάνεται από τον Απρίλιο του 2013, ενδεχομένως λόγω και της μετατόπισης από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν με μικρότερο όμως ρυθμό.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ
(ΕΛΣΤΑΤ, Ιουν. 2018)

Η ενίσχυση του πληθωρισμού (+1% τον Ιούνιο 2018) οφείλεται κυρίως στην άνοδο των τιμών πετρελαίου, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να σημειώνονται στις μεταφορές (+4,3%), ενώ ο πυρήνας πληθωρισμού παραμένει κοντά στο μηδέν.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
(ΕΛΣΤΑΤ, Μάιος, 2018, Bloomberg, Ιουν. 2018)

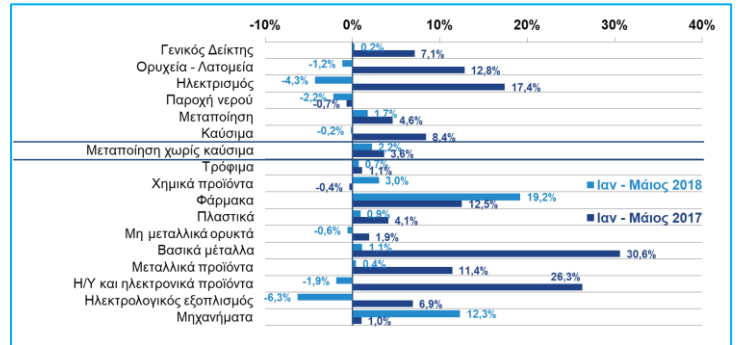
Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+9.9% τον Μάιο 2018), ενώ οι τιμές πετρελαίου κινούνται ανοδικά από τον Ιούνιο του 2017.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ
(Eurostat, Α' 3μηνο 2018)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Ωστόσο, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δείχνει να αντιστρέφεται από το 4ο τρίμηνο του 2016 και μετά.

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

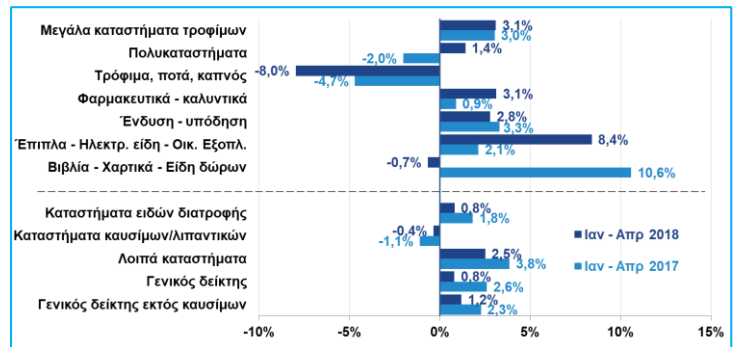
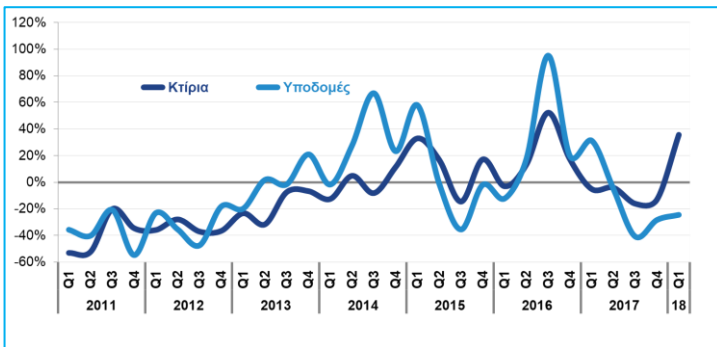

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Μάιος 2018)

Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών παρέμεινε σε θετικό έδαφος τον Μάιο του 2018 (+1,8% και +2,2% το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018, επιπλέον αύξησης +3,6% το αντίστοιχο διάστημα το 2017). Ανοδικά, επίσης, συνέχισαν να κινούνται οι πωλήσεις τον Απρίλιο του 2018, κυρίως λόγω των πωλήσεων στο εξωτερικό.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Μάιος 2018)

Στην ανοδική τάση της βιομηχανικής παραγωγής το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018 συνέβαλαν κυρίως οι κλάδοι τροφίμων (+0,7%), χημικών (+3,0%), φαρμάκων (+19,2%), βασικών μετάλλων (+1,1%) και μηχανημάτων (+12,3%).

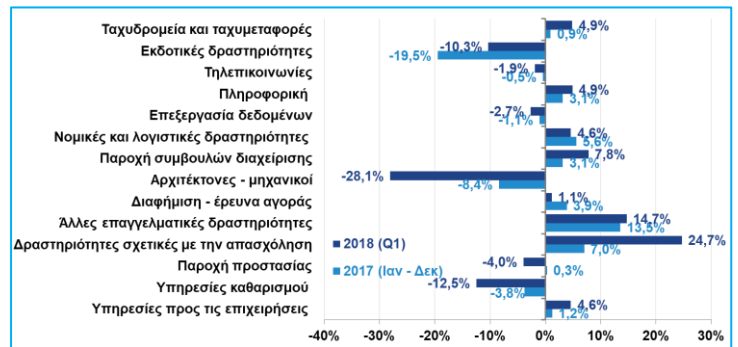
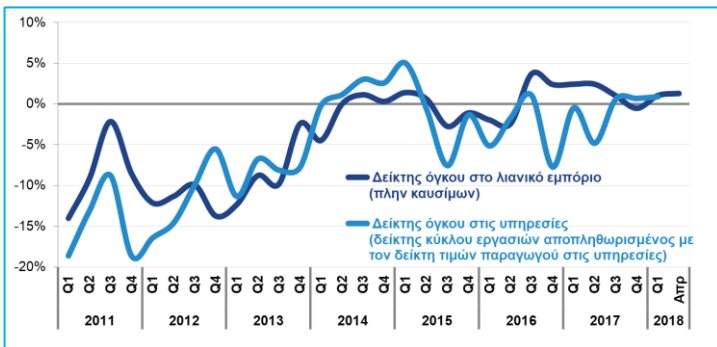

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018)

Η κάμψη που σημειώθηκε στις κατασκευές το 2017 (-14,6%), η οποία σχετίζεται με την ολοκλήρωση ορισμένων μεγάλων έργων οδικών αξόνων, περιορίστηκε στο -0,6% το 1ο τρίμηνο του 2018, ως αποτέλεσμα της πτώσης κατά -24,5% σε έργα υποδομών, ενώ αντίθετα στα κτίρια σημειώθηκε άνοδος +35,6%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ (% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

Ο ρυθμός ανόδου του όγκου λιανικών πωλήσεων παρουσιάζει μικρή επιβράδυνση τον Απρίλιο του 2018 (+1,3% έναντι +2,8% τον προηγούμενο μήνα). Κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ενισχύθηκε κατά +1,2%, επιπλέον αύξησης +2,3% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, κυρίως λόγω των αυξήσεων στα καταστήματα επίπλων και ειδών οικιακού εξοπλισμού και στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Α' 3μηνο 2018, ΕΛΣΤΑΤ, Απρ. 2018)

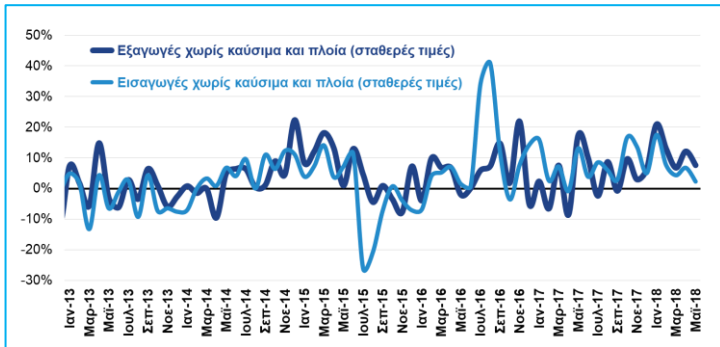
Η άνοδος του τουρισμού συνέβαλλε στην ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στον τομέα των υπηρεσιών από το 3^ο τρίμηνο του 2017. Το 1^ο τρίμηνο του 2018 ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες αυξήθηκε κατά +0,9% σε όρους όγκου, με τις επιχειρηματικές προσδοκίες στον τομέα να είναι θετικές.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2018)

Θετική μεταβολή σημείωσε ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών το 1ο τρίμηνο του 2018, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να εμφανίζονται στις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση, στην παροχή συμβουλών διαχείρισης και στην πληροφορική.

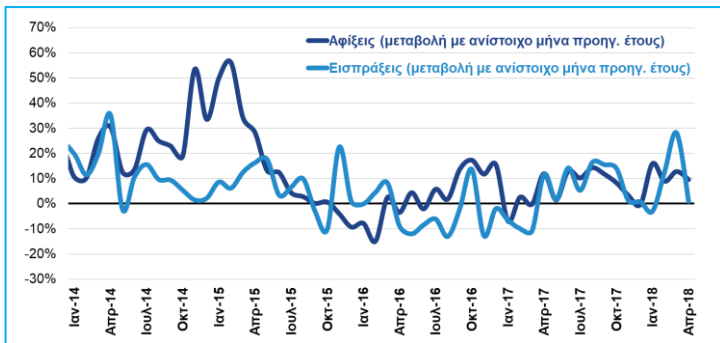

Εξαγωγές, τουρισμός

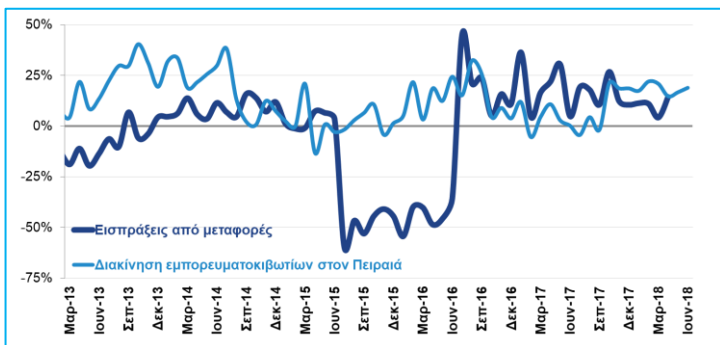
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Μάιος 2018)

Η ανοδική πορεία των εξαγωγών αγαθών εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων φαίνεται να παγιώνεται, καθώς τον Μάιο του 2018 αυξήθηκαν για 13^ο συνεχόμενο μήνα (+8,6% σε αξία και +7,6% σε όγκο).

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤτΕ, Απρ. 2018)

Οι ενδείξεις για την πορεία του τουρισμού προεξοφλούν, εκτός απρόοπτων γεγονότων, νέο ρεκόρ αφίξεων το 2018. Κατά το διάστημα Ιαν – Απρ 2018 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις και οι αφίξεις σημείωσαν άνοδο +7,4% και +11,5% αντίστοιχα.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

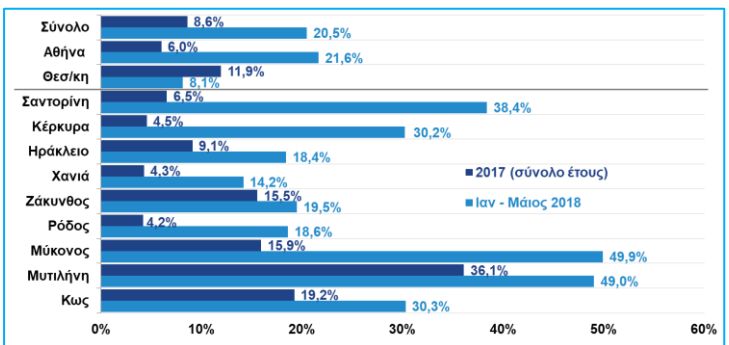
(ΤτΕ, Απρ. 2018, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Ιουν. 2018)

Η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+10,1% το διάστημα Ιαν - Απρ 2018), σε συνδυασμό με την σταδιακή ενίσχυση που παρουσιάζει η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου από τις αρχές του 2017 (+0,9% τον Απρίλιο του 2018), καταδεικνύει σταθεροποίηση των συνθηκών στη ναυτιλία.

Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Μάιος		%Δ
(€ εκατ.)	2017	2018	
Αγροτικά προϊόντα	2.230,3	2.536,1	13,7%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	1.706,4	1.892,5	10,9%
Ποτά – καπνός	267,0	277,8	4,0%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	256,9	365,8	42,4%
Πρώτες ύλες	518,1	542,2	4,7%
Καύσιμα	3.820,7	4.454,3	16,6%
Βιομηχανικά προϊόντα	5.016,3	5.645,7	12,5%
Χημικά	1.254,1	1.404,8	12,0%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	1.869,6	2.144,5	14,7%
Μηχανήματα	1.067,8	1.208,3	13,2%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	824,8	888,1	7,7%
Άλλα	218,1	236,1	8,3%
Σύνολο	11.803,4	13.414,4	13,6%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	7.982,7	8.960,1	12,2%
Πρόσθετη ανάλυση:			
Σύνολο έτους:	2016	2017	%Δ
Μεταποιημένα προϊόντα	15.548,3	16.858,7	8,4%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	3.141,4	3.261,2	3,8%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	3.132,0	3.198,3	2,1%
εκ των οποίων: αγροτικά	2.038,3	1.889,4	-7,3%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Μάιος 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018 οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά +13,6%, με οδηγό τα βιομηχανικά προϊόντα (+12,5%), ιδίως τα μηχανήματα (+13,2%) και τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+14,7%). Αξιοσημείωτη αύξηση εμφανίζουν επίσης οι εξαγωγές τροφίμων (+10,9%) και λαδιού (+42,4%).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (ΣΕΤΕ, Μάιος 2018)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +20,5% το διάστημα Ιαν – Μάιος 2018. Η κίνηση σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς ήταν ιδιαίτερα αυξημένη, ιδίως στη Σαντορίνη, την Κέρκυρα και τη Μύκονο. Στην Κω και στη Μυτιλήνη, η πτωτική πορεία του 2016, κυρίως λόγω του προσφυγικού ζητήματος, αντιστράφηκε πλήρως το 2017.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€362 δισ.
71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€61 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€3,3 δισ.**
42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
200.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
 www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
 B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

